

CARLOS MONTAÑÉS

Ivan Labanda, con una de las actrices de 'Cabaret', en el Victòria.

El 'Cabaret' de Ivan Labanda

CRÓNICA El actor es el gran triunfador de la cuidada producción musical del Victòria

JOSÉ CARLOS SORRIBES
BARCELONA

Lo mejor que puede decirse de un musical es que el espectador se vaya del teatro tarareando un par de días sus canciones. Cierto es que con una obra emblemática y tan conocida como Cabaret es fácil que así ocurra.

do y libérrimo cabaret de la época anterior a la llegada del nazismo al poder. Y no se trata de buscar comparaciones, que no procede en absoluto, con la Liza Minnelli del premiado filme. Pero su sombra siempre será alargada para cualquier intérprete que afronte el reto.

El caso de Gadel es un ejemplo de un montaje que si bien brilla en su parte musical, vocal y coreográfica no lo hace tanto en su faceta más textual. Porque hay demasiada fractura entre las escenas musicales y las que no lo son.

El montaje brilla en su parte musical y coreográfica, pero no tanto en su faceta más interpretativa

drama (la segunda) también irrumpen de forma quizá brusca. El final, en la línea de la versión que dirigió Sam Mendes en el West End londinense, es un impactante cierre que dibuja en toda su crudeza lo que significó el acceso de Adolf Hitler al poder.

Pese a sus titubeos interpretativos y su falta de riesgo, la apuesta convencional del Cabaret instalado en el Victòria no defraudará al espectador que disfrute del género musical sin mayores exigencias y que se rinda a canciones y coreografías imbatibles, empezando por el Willkommen que abre el espectáculo. Eso sí, aquellos aficionados que casi se conocen de memoria la obra echarán de menos Mein Herr, el apoteósico número de las sillas.

Con Cabaret puede ocurrir que haya poco margen para la sorpresa. Y eso ocurre con esta producción, que ha llegado a Barcelona ya muy rodada después de pasar por Madrid y otras ciudades españolas. Todo discurre con una corrección estimable que no acaba de liberar el chispazo fulminante. Si alguien lo provoca es Ivan Labanda, convertido en un arrollador maestro de ceremonias. La polivalencia de este actor escala otro peldaño más y ya se ha convertido en una carta ganadora para musicales de altos vuelos. Destacaba en Scaramouche con su conocida vis cómica y ahora lo hace con una fuerza y gestualidad incontenibles. Desbordante siempre, parece que vaya dos pasos por delante del resto.

ELENA GADEL Y SALLY BOWLES // Es el caso de Elena Gandel, una mujer con mucho ángel y voz melodiosa, que explota de verdad en el número de Cabaret, a la que aún le falta fondo de armario interpretativo para ponerse con soltura y firmeza en el traje de Sally Bowles, una de las estrellas del Kit Kat Club berlinés, el desca-

CINES

Matinal: G. G. Catalán. D: Digital. 3D: Tres dimensiones. VO: Versión original subtítulos castellano. VOSC: Versión original subtítulos catalán. VOSI: Versión original subtítulos inglés.

BARCELONA ARENAS MULTICINES

Table of cinema listings for Arenas Multicines in Barcelona, listing movies like 'Operación cacahuete 2', 'Barry Seal: el traficante', 'Blade runner 2049', etc.

ARIBAU CLUB

Table of cinema listings for Aribau Club in Barcelona, listing movies like 'it', 'Estiu 1993 C', 'Una mujer fantástica', etc.

ARIBAU MULTICINES

Table of cinema listings for Aribau Multicines in Barcelona, listing movies like 'El muñeco de nieve', 'La cordillera', 'Canción de Nueva York', etc.

BALMES MULTICINES

Table of cinema listings for Balmes Multicines in Barcelona, listing movies like 'Toc toc', 'Churchill VO', 'Annabelle: creation VO', etc.

BOLICHE

Table of cinema listings for Boliche in Barcelona, listing movies like 'Mal genio VO', 'Una mujer fantástica', 'Morir VO', etc.

BOSQUE MULTICINES

Table of cinema listings for Bosque Multicines in Barcelona, listing movies like 'Operación cacahuete 2', 'Blade runner 2049', 'La montaña entre...', etc.

CINEMES GIRONA

Table of cinema listings for Cinemas Girona in Girona, listing movies like 'Nishant', 'Gatos, un viaje de... C', 'Operación Concha', etc.

CINESA DIAGONAL

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Annabelle: creation', 'Barry Seal: el traficante', 'Blade runner 2049', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal Mar in Barcelona, listing movies like 'Blade runner 2049', 'El muñeco de nieve', 'it', etc.

CINESA HERON CITY

Table of cinema listings for Cinesa Heron City in Barcelona, listing movies like 'Andreu Nin, s/n', 'Annabelle: creation', 'Barry Seal: el traficante', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Blade runner 2049', 'El castillo de cristal', 'El muñeco de nieve', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Emoji: la película', 'Gatos, un viaje de...', 'it', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Kingsman: el círculo...', 'La bella y la bestia', 'La cabaña', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'La cordillera', 'La Lego Ninjago película', 'La llamada', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'La montaña entre...', 'La reina Victoria y Abdul', 'La suerte de los Logan', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Los Pitufos: la aldea...', 'Madre!', 'Operación cacahuete 2', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Solo se vive una vez', 'Tadeo Jones 2...', 'Toc toc', etc.

Table of cinema listings for Cinesa Diagonal in Barcelona, listing movies like 'Una verdad muy...', 'La cabaña', 'Mal genio', etc.

GLÒRIES MULTICINES

Table of cinema listings for Glòries Multicines in Barcelona, listing movies like 'Operación cacahuete 2', 'Kingsman: el círculo de...', 'El muñeco de nieve', etc.

GRAN SARRIÀ MULTICINES

Table of cinema listings for Gran Sarrià Multicines in Barcelona, listing movies like 'General Mitre', 'Blade runner 2049', 'La reina Victoria y Abdul', etc.

ICARIA YELMO

Table of cinema listings for Icaria Yelmo in Barcelona, listing movies like 'Salvador Espriu', 'Una mujer fantástica', 'Detroit VO', etc.

Table of cinema listings for Icaria Yelmo in Barcelona, listing movies like 'Mal genio VO', 'Morir VO', 'La suerte de los Logan VO', etc.

Table of cinema listings for Icaria Yelmo in Barcelona, listing movies like 'El muñeco de nieve VO', 'Annabelle: creation VO', 'Canción de Nueva York VO', etc.

Table of cinema listings for Icaria Yelmo in Barcelona, listing movies like 'Una verdad muy... VO', 'Blade runner 2049 VO', 'Blade runner 2049 VO, 3D', etc.

Table of cinema listings for Icaria Yelmo in Barcelona, listing movies like 'La montaña entre... VO', 'Camina conmigo VO', 'Barry Seal: el... VO', etc.

MALDÀ

Table of cinema listings for Maldà in Barcelona, listing movies like 'Kedi (Gatos de Estambul) VO', 'En lugar del Sr. Stein VO', etc.

MÉLIÈS CINEMAS

Table of cinema listings for Méliès Cinemas in Barcelona, listing movies like 'Villarroel', 'Estiu 1993 C', 'Morir', etc.

PALAU BALANÀ MULTICINES

Table of cinema listings for Palau Balaña Multicines in Barcelona, listing movies like 'Annabelle: creation', 'El castillo de cristal', etc.

PHENOMENA

Table of cinema listings for Phenomena in Barcelona, listing movies like 'Sant Antoni M. Claret', 'Kingsman: el círculo...', etc.

Cabaret

OBRA DE LA SETMANA

DE QUÈ VA...

Un cabaret berlinès tronat per explicar l'adveniment del nazisme.

PER QUÈ HI HEU D'ANAR...

Per gaudir de la partitura d'un dels grans musicals dels darrers 50 anys.

→ Teatre Victòria. NitBus: NO, N6. M: Paral·lel. Fins al 3 de desembre.

EL KIT KAT Klub ha tornat a obrir les portes. S'instal·la al Teatre Victòria després de passar, des del 1992, pel Novedades, l'Artenbrut (l'*Adéu a Berlín*, de Josep Costa) i l'Apolo. De nou l'extraordinari catàleg de cançons de Kander i Ebb—amb la notable absència de *Mein Herr*—es gaudeix en tota la seva esplendor musical. La producció dirigida per Jaime Azpilicueta és una fusió de les emblemàtiques adaptacions dels britànics Sam Mendes i Rufus Norris. Una recreació de les seves idees, inclòs l'impactant final. Un homenatge sense gaire personalitat i gairebé gens de suor decadent. Excel·lent banda, glamurós decorat, ric vestuari, una il·luminació que necessitaria més efecte expressionista, coreografies blanquejades en la seva sensualitat més explícita i una mediocre direcció d'actors.

El gran problema és què passa quan la música calla. Només Ivan Labanda (el mestre de cerimònies) domina el seu icònic personatge, tot i que sense la seguretat que aporta una direcció atenta als matisos i que pot espatllar—sobrecaricat d'histrionisme—un tema tan commovedor com *I do not care much*. La resta del repartiment queda lliure per resoldre les escenes dramàtiques com un sànet. I tenim Sally Bowles: Elena Gadel. No és el seu primer gran paper. Ha estat Blanca a *Mar i Cel* i Rizzo a *Grease*, però aquest és el primer amb un focus potent sobre el seu personatge, que s'ha encès massa aviat o amb el director equivocant. Gadel encara no posseeix la personalitat, ni l'experiència interpretativa, ni la desimboltura coreogràfica per a aquesta fràgil antiheroïna. Fins i tot el seu cant està més basat en la potència que en la sensibilitat. ■ Juan Carlos Olivares

Islàndia

DE QUÈ VA...

Els estralls de la crisi financera a Nova York.

PER QUÈ HI HEU D'ANAR...

Per conèixer l'obra de l'autora catalana més prolífica i premiada.

→ Teatre Nacional. NitBus: N3. M: Glòries. Fins al 5 de novembre.

LLUÏSA CUNILLÉ És l'autora catalana més premiada i prolífica i la preferida dels acadèmics, malgrat que la seva obra, escrita des d'una personalitat invariable a l'èxit o al fracàs, resulti sovint eixuta per al gran públic. *Islàndia*, una de les seves obres més clares però no per això exempta d'enigmes i mancada d'acció, explica el viatge d'un noi islandès de 15 anys a la recerca de la seva mare a Nova York, i conté un eloqüent, magnífic, ventall de personatges novaiorquesos víctimes de l'última crisi financera que ha patit el món i de la qual la *Islàndia* del títol n'ha estat paradigma. Pensem que a l'obra hi ha més humor del que el director, Xavier Albertí, ha deixat surar i que el text necessitava una cuidada poda, però també que la proposta té punts de gran interès, convida a la reflexió posterior i ofereix un gruix de bones interpretacions. ■ Santi Fondevila

Los bancos regalan...

DE QUÈ VA...

Una classe d'història i de zumba.

PER QUÈ HI HEU D'ANAR...

Per aplaudir la valentia i l'anàlisi d'una molt jove companyia.

→ Teatre Tantarantana. Nit Bus: NO, N6. M: Paral·lel. Fins al 29 d'octubre.

QUATRE ESTRELLES POT semblar excessiu per al primer treball d'una nova companyia (José y sus hermanas) acabada de sortir de l'Institut del Teatre. És cert que *Los bancos regalan sandwicheras y chorizos*—dirigit per Sílvia Ferrando—mostra titubejos en el ritme, algun gest dramàtic que requereix més substància i un ressò massa fort d'altres projectes de l'avantguarda de la dramaturgia catalana. Però per sobre hi ha un admirable discurs sobre la pervivència en el nostre sistema democràtic d'un marc mental i lingüístic inoculat durant 40 anys de franquisme. Un virus que provoca amnèsia i dona per bo el que en altres democràcies és inacceptable. I a sobre es plasma en un espectacle irònic, delirant, agitador, subversiu, divertit, àgil, compromès, amb tesi, humor i emoció. Un fantàstic debut. ■ J.C.O.

SPORT&STYLE SUPLEMENTO DE
ESTILO DE VIDA DE **DIARIO SPORT**

- **STETICSTYLE:**
Belleza masculina: lo
que va de ayer a hoy
- **MUY COOL:** Curso
nuevo, mochila nueva
- **ZONA VIP**

ELENA GADEL

La vida en un cabaret

Dedica mucho tiempo a cuidar su cuerpo y su mente porque es el cojín que precisan sus cuerdas vocales para estar en perfectas condiciones. El Zen Power es la disciplina que ayuda a la cantante a estar en forma entre funciones teatrales, familia y rodajes

ELENA GADEL. LA ACTRIZ Y CANTANTE, PROTAGONISTA DE 'CABARET', BASA SU PREPARACIÓN FÍSICA EN EL ZEN POWER

“Cuidar el cuerpo es cuidar la vida”

CARME BARCELÓ **CRISTINA GONZÁLEZ**
FOTOS

Mi vida es bastante estrepitosa así que tengo que cuidarme”. Me sorprende y me agrada el calificativo. Define esta vida loca de los artistas, de los ‘sinhorarios’, de los que hoy trabajan catorce horas sin descanso y mañana, quién sabe. De los que viven de noche y de día. De los que hoy son un personaje y mañana, otro. Un carrusel de emociones en el que se encuentra Elena Gadel, una mujer que habita en un cabaret vital, que se sube a los tacones por la noche en el teatro Victoria, se los quita al llegar a casa para jugar con su hijo Nil y a primera hora de la mañana ya está camino del rodaje de la serie ‘Com si fós ahir’ (‘Como si fuera ayer’) de TV3.

Y entre el estrépito, la paz. “En el Zen Power he encontrado lo que necesito -explica la cantante- porque es una disciplina que busca el equilibrio entre la mente y el cuerpo sin utilizar elementos externos como cuerdas, mancuernas o similar. Tonificas a la par que desbloqueas emociones. El temblor te sirve para liberar el cuerpo. Es fantástico”. Elena juega su particular partido de fútbol con esos 90 minutos que “dedico a esta actividad una vez por semana. Cada día hago los ejercicios que me pauta mi instructor y antes de empezar el musical, también realizo algunos para subir la energía y deshacer los bloqueos”. La voz también precisa de un soporte físico y para ella “si el cuerpo está fuerte, fuerzas menos las cuerdas vocales. Se apoyan en él, es su cojín. Cuidarlo es cuidarlas”.

Acompaña al Zen Power con una dieta que, en épocas de mucho trabajo como la actual, potencia con “pasta, arroz y quinoa cocinados de manera sana. También soy de las que se llevan un bocadillo para comer a media mañana, una pieza de fruta y frutos secos antes de la función y el

‘taper’ cuando que sea ligero. F

LA ADRENALINA

La platea es con pero atiborrada que van allí dis espectáculo les o futbolera -aun un matemático público es incre de la gente te ll ta el alma, esté do a algún futb 12 que necesita tarse. Como Ele ret que es su vic

MAKING OFF

Elena llegó agotada al salón **Acqua Perruquers**. Sus horarios son una auténtica locura desde que estrenó ‘Cabaret’ y, en paralelo, el rodaje de la serie. La actriz y cantante se dejó llevar por las estilistas **Cristina Platas** y **Aurora Rodríguez** y consiguió relajarse unas horas. Anécdotas, recuerdos y algún café fueron la antesala de este ‘shooting’ tan musical. (www.acquaperruquers.com)

Un musical mítico en BCN

Elena Gadel es Sally Bowles, una cantante de segunda que actúa en el Kit Kat Club. El actor Iván Labanda da vida al amoral maestro de ceremonias del local. Ellos son los protagonistas de ‘Cabaret’, el mítico musical de Broadway que se estrenó esta semana en el Teatre Victoria de Barcelona y que se ha representado en más de 50 países y traducido a más de 30 idiomas desde 1966, el año que se estrenó en Broadway bajo la dirección de Harold Prince.

TEATRE

‘Willkommen’, altre cop, amb un gran Ivan Labanda

Crítica

SANTI FONDEVILA
BARCELONA

‘Cabaret’ TEATRE VICTÒRIA 4 D'OCTUBRE

Cabaret és un musical recurrent i mutant. Recurrent perquè reapareix cíclicament i mutant perquè ho fa amb canvis, si no argumentals sí musicals. És el que ha passat des de l'estrena a Broadway el 1966, canvis en bona part motivats per la versió cinematogràfica de Bob Fosse que va consagrar Liza Minnelli i va convertir en temes universals cançons com *Money* i *Maybe this time*.

El primer *Cabaret* va arribar a Barcelona de la mà del gran Jérôme Savary el 1992, i onze anys més tard, el 1993, es va estrenar una rèplica de la producció de Sam Mendes a Londres. Jaime Azpilicueta, director de la nova producció presentada a Victòria, va ser juntament amb Gonzalo Demaria l'adaptador del llibret i traductor de les lletres. En conseqüència, aquest nou *Cabaret* beu d'aquell, si bé amb un format a la italiana i en una producció deliberadament setantera tant teatralment com pel disseny del Kit Kat Klub.

Cabaret és un musical dramàtic de personatges condemnats a la solitud per la seva incapacitat d'estimar, cas de Sally Bowles, o per circumstàncies històriques, el nazisme, que escapcen l'amor senil entre la senyora Schneider i el fruiter Schultz. I és en el retrat dels personatges on la nova proposta, molt ben cantada, resulta menys interessant. No es veu per enlloc el joc d'atracció i por entre el Cliff i la Sally i resulta innecessari i contraproductiu remarcar el caràcter pusillànim del senyor Schultz. Elena Gadel té més veu que dots interpretatius i no obstant dona la talla sense arribar a seduir. Qui s'endú el triomf rotund és Ivan Labanda, amb una picant i luxuriosa creació d'Emcee. Molt bona la meuca Kost de Teresa Abarca al costat d'unes excel·lents i molt ben ballades coreografies, una perfecta sonorització i gran disseny de llums i vestuari. A la fi, sempre hi ha un moment per tornar al *Cabaret*. —

Ivan Labanda i Teresa Abarca a *Cabaret*. CÈLIA ATSET

ARQUEOLOGIA

Una de les imatges de la recreació virtual de la Draga que ha fet l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial. MAC

La Draga, un viatge de 7.000 anys a l'estany de Banyoles

El Museu Arqueològic exhibeix “els prodigis” del jaciment del neolític

SÍLVIA MARIMON
BARCELONA

Diuem que el somni de tot arqueòleg és poder fer un viatge en el temps i plantar-se a èpoques pretèrites. Al Museu Arqueològic de Catalunya (MAC), amb l'ajuda d'unes ulleres de realitat virtual, és possible passejar-se per la Draga, un poblat neolític de fa uns 7.400 anys. Es pot entrar en una cabana, esquivar porcs senglars i quasi ensumar la carn que els pobladors han deixat assecar a l'aire lliure. Però aquesta representació virtual en 3D de l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial no hauria sigut possible sense les investigacions de mig centenar de científics de tot el món que durant 27 anys han investigat i excavat un jaciment, a Banyoles, considerat pràcticament únic a Europa.

La revolució neolítica. La Draga, el poblat dels prodigis, que es pot veure fins al 4 de febrer al MAC, a Montjuïc, mostra més de 200 peces que s'hi han trobat al llarg de tots aquests anys. Els prodigis als quals es refereix el títol són precisament les troballes: s'hi han recuperat més de cent mil objectes, excepcionalment ben conservats, perquè han estat milers d'anys amaratats d'aigua dolça. La Draga és l'únic jaciment neolític lacustre conegut a la península Ibèrica i un dels més antics de la Mediterrània. N'hi ha només dos més a Europa: la Marmotta (Itàlia) i Dispilio (Grècia).

L'arribada, fa més de 7.000 anys, d'un grup d'homes i dones forasters, provinents de l'est de la Mediterrània, va ser una autèntica revolució a l'estany de Banyoles. “Van ser els primers agricultors i ramaders, i són el nostre fonament tant genèticament com de la nostra forma de vida”, diu el comissari de l'exposició i conservador del MAC, Antoni Palomo. Fins ara s'han excavat 1.000 metres quadrats de jaciment però la seva dimensió total és de 20.000. A la Draga s'hi han trobat les eines de fusta i fibres més antigues i més ben conservades del neolític d'Europa i l'arc sencer més antic.

Neolítics amb experiència

Una de les peces estrella de l'exposició és una falç de fusta amb sílex que encara conserva, fins i tot, la cola que es va fer servir fa més de 7.000 anys. “Resumeix el que és la Draga per la seva magnífica conservació”, diu Palomo. El rastre arqueològic que van deixar els forasters que es van instal·lar a la riba de l'estany de Banyoles és impactant. Durant 400 anys, diferents generacions van viure en sis o set cabanes. “No eren aprenents, eren veritables neolítics que coneixien les eines i els instruments i que tenien una mirada i unes tradicions diferents”, assegura Palomo. Al costat de les cabanes, que eren sòlides construccions de fusta, hi havia coberts i tancats. Al voltant hi havia els horts i camps de conreu de cereals i lleguminoses, ramats de vaques, cabres i xais, rebos-

Immersió
La tecnologia virtual en 3D permet “passejar-se” pel poblat de la Draga

Referent
El jaciment de Banyoles és un dels més importants del neolític a Europa

tos i fins i tot llocs per llençar les escombraries. A l'exposició es mostra una part del seu llegat: estris de caça i de cuina com morters, bols per fer sopes i estofats, espàtules de fusta, remenadors i cullerots, aixes per abatre arbres, bolets de soca per fer metxes...

“Els habitants de la Draga són els primers grans fusters de la nostra història”, diu Palomo. Talaven arbres amb aixes de fulles de pedra polida i transportaven els troncs fins al poblat amb bous. A la Draga no s'ha trobat cap necròpoli però altres troballes com un arc infantil i sofisticats braçallets de marbre refermen la idea que en aquest poblat del neolític hi havia diferents classes socials.

Al MAC també és possible jugar amb jocs de simulació per emular la manera com es va viure a la Draga fa més de 7.000 anys. Són jocs pensats sobretot per a les escoles i que han estat impulsats pel programa RecerCaixa, una iniciativa de l'Obra Social La Caixa en col·laboració amb l'Associació Catalana d'Universitats Públiques.

Actualment el jaciment de Banyoles només es pot visitar amb reserva prèvia. Però hi ha un projecte per actualitzar-lo i posar-lo al dia des del punt de vista museogràfic. També s'ha engegat la construcció d'un magatzem subaquàtic perquè ja no hi ha espai per a totes les peces que s'hi han anat localitzant. —

DIES DE VI I ROSES

 Maria Josep Jordan
 @mariajordan

'Willkommen' al cabaret

Estrènar un musical important al Paral·lel en una setmana de vertigen polític al mes d'octubre a Catalunya comporta molts riscos. És possible que no s'hi presenti ningú interessat en el projecte, perquè, si tenim coses a fer, o no considerem apropiat assistir-nos de festa en aquestes circumstàncies. De fet, moltes inauguracions i presentacions en pòdiums i restaurants s'han cancel·lat, però els nosos de Cabaret no tenim por de les situacions d'alt voltatge, perquè sabem que representem país en el moment tot un regit artístic amb un contingut gens trivial.

No es podia apagar perquè ho teníem planificat des de feia molt temps, i a més, crec que la màgia del teatre permet capgirar la situació, jugar amb la metàfora i, al final, pensar: Cabaret té moltes coses amb què ens podem identificar, cadascú a la seva manera i del l'afordant de director David Pinedó. Les històries que transcorren en un Berlín en pleira crisi inflacionista, on conviu la màxima diversió del cabaret i l'efervescència artística amb el terror de l'incipent nazisme, esde-

L'efervescència política no va impedir l'estrena del musical al Paral·lel, amb Gafel i Lahanda

venen universals, perquè parlen d'odi, de tolerància, d'amor i de por. Posa els peus de creuament sobre el terrer de la creuamentada i troba una felicitat de bondat entre el fructífer i el fructífer i l'alemanya Frauen Schneider, a qui no comencis la bella història del seu enamorament, que la conviui a estar junts per molt difícil que sigui. "Sempre et buscaré per agafar la porra de la butxa més alta de l'arini". Schneider queda sense fruita, però sobreviu. La fa pensar?

També ens comença la història de Sally, que veu l'ira la demència glaucosa del cabaret mentre tot s'ensorra al seu voltant. "De vegades jo em més feliç, sentir el missatge de l'obra és sempre viu i deu viure", assegura Pinedó, encara que la bella cabaretera que prefereix la seva vida entre pleroms a l'amor tria aquell al nord americà Cliff, porta la porra a l'arini. Elena Gafel assegura que queda estupefacta després de dies fent el mateix viuent dins la pell d'un personatge que considera magnètic i fascinant. Tot recordem la música Liza Minnelli en la versió cinematogràfica del 1972 firmada per Bob Fosse, "tu i jo podem dir-nos el que volem, però magis", diu la interpret, que ve a explicar a les noies:

L'estrena de *'Money, money, money'* del nou Cabaret, els protagonistes, Elena Gafel i Joan Lahanda, la fill de Dèstina, Anna Mas, Helena Blázquez els actors de 'Polònia' van donar suport a un company que Lahanda i els actors de la sèrie 'Merlí'.
 Fotografies i vídeos Jordi Nilsen el càndid de l'entreacte, amb Una i l'altre, que es va fer en l'entreacte. www.173.com

Vides el 2002 amb Operació Bruixa es va considerar poc després en el musical *'Merlí'* i *'Reinvent'* se la veia cançada en acabar l'obra d'incursions en el moment de la capta. També hi influïa que sigui mare d'una filla de nou mesos i que graci la sèrie de TV3 com si fos ahir. El seu paper el considerava un bon treball, però com Lahanda el de Tardaga, ara mateix l'heu menjat de conèixer del cabaret. *'Reinvent'*, es menja l'entreacte donant vida a un personatge complex i polivalent que sempre morirà per a ell.

El actor de Polònia (en l'interpretació Oriol Junquera) no ven fer a la cita. Tampoc els de la sèrie *'Merlí'*, ni el mag Lari ni l'actor Lluís Serrano, amb qui ven començar l'entreacte desactivat de començar el teatre. De qui va ser el director hi va ser el actor, Calduch Forriol. Hi va ser Artur Mas amb Helena Rakovsk, que ven guair del deliciós còctol amb altres i calva que es va fer en l'entreacte a tocar de l'entreacte dels coneguts dels actors. Allà van veure també l'entreacte d'inaugurar Jordi Nilsen, que no para de

No hi va faltar Artur Mas, i els actors de 'Polònia' van donar suport a l'Oriol Junquera del programa

sumar següents amb els seus nòs diaris, que ja ha publicat en paper amb el *'Mol'* i les lletres de aquell versos.

El musical, nascut el 2006 amb Harold Prince, ja celebra 50 anys i arriba al Teatre Victòria amb SCM Produccions i JACA (Jordi, Jordi, Jordi, Jordi) i Anís en un muntatge de Jaume Aplanca (que a Barcelona el dirigeix Federico Barrio) que no inclosa en moltes ocasions coneguts, no en vestuari ni en maquillatge. *'Fins i tot heu musicat, fent un jazz en directe a la balconada del Mol'*, diu Nilsen.

Impacta encara amb la de la cançó *'Money, money, money'* amb un enorme ballat de distària fins, perquè (tot i que el final és aterrador) es fa una visió ginebrina, diferent de la més disca de Santi Marín i Rodi Martí del 2003, que es va veure a Barcelona fa dos anys amb la granista Marta Ribera fent de Sally. En el càndid de l'obra, sortia ballant demunt la cadira del club, una escena molt coneguda que no apareix en el nou muntatge. Cabaret ja ha treballat a 30 obres i ha representat en més de 30 països. "Desem els problemes fora. Aquí la vida és divina, patim al cabaret",

«Cabaret»

Un musical con ocho Óscars

Ivan Labanda y Elena Gadel protagonizan **en el Teatre Victòria** esta aclamada producción llegada de Madrid

MARÍA GÜELL

Berlín años treinta. El Kit Kat Klub es un refugio ante la inminente llegada del nazismo. La cantante inglesa Sally Bowles se enamora de un escritor americano en la vorágine de esta sala donde todo se mueve a ritmo del maestro de ceremonias.

«Cabaret» es un musical basado en una obra de teatro que a su vez está inspirada en la novela «Goodbye to Berlin». Ahora tenemos la oportunidad de redescubrirlo gracias a una producción madrileña de Som Produce, dirigida por Jaime Azpilicueta, que llega al Teatre Victòria de Barcelona con Elena Gadel como Sally Bowles e Ivan Labanada en el rol de maestro de ceremonias. Han tenido un verano intenso de ensayos pero ha valido mucho la pena. «Hacer «Cabaret» es un sueño», coinciden los dos protagonistas.

De Minelli a Elena Gadel

«He buscado el personaje de Sally dentro de mí y claramente me identifico con su vertiente más sexual y su carácter». Sally cambia mucho a

lo largo de la obra. «En la primera parte está siempre burbujeante pero se respira una tristeza escondida en su interior», desvela Gadel mientras declara a los cuatro vientos que está enamorada del personaje. Gadel sabe que lleva el peso de Liza Minelli que triunfó con su interpretación en el filme que consiguió ocho Óscars.

Por su parte, Ivan Labanda, que se ha tenido que poner en forma para

entrar en los ajustados vestuarios, deja mudo al espectador. Labanda es conocido por su capacidad de imitar a diferentes políticos en el programa «Polònia», entre ellos al mismísimo Junqueras, y aquí se mimitiza con su rol: «Requiere mucho esfuerzo y un nivel coreográfico muy alto -afirma-. Además, tiene un viaje emocional que no acostumbra a verse en otras producciones».

Señalamos estos dos rostros pero están muy bien rodeados por nueve músicos y veinte actores que también bailan y cantan. Esta nueva producción de «Cabaret» es uno de los reclamos de la cartelera de otoño. Som Produce se alía con 3xt3s en la aventura barcelonesa.

Toni Albadalejo no quiere pasar por alto una iniciativa que animará más al público a acercarse al Teatre Victòria: «En el entreacto el público, previa reserva, puede acceder a una sala vip en el mismo escenario donde podrán degustar tres ostras y dos copas de cava por quince euros».

«Cabaret»

► Barcelona. Teatre Victòria. Hasta el 3 de diciembre.

«En la primera parte está siempre burbujeante pero se respira una tristeza escondida en su interior», explica Gadel, que interpreta a Sally

Foto de familia del reparto de «Cabaret»

ABC

Crítica de teatro

Verde Irlanda, humor negro

LA CALAVERA DE CONNEMARA

Autor: Martin McDonagh.
Traducción y adaptación: Pau Gener. Dirección: Iván Morales.
Escenografía: Marc Salicrú.
Intérpretes: Pol López, Oriol Pla, Marta Millà, Xavi Saez. La Villarroel.

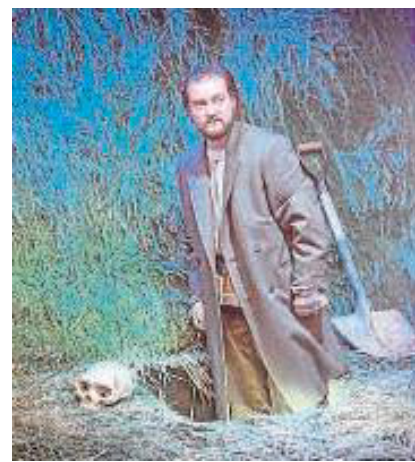
SERGI DORIA

Pol López sigue bordando personajes torturados. Fue el mensajero exyongui en «American Buffalo» de Mamet; fue Enrique V y Hamlet; ha sido el chaval autista de «El curiós incident del gos a mitjanit» y ahora es Mick Down, el alcohólico sepulturero de «La calavera de

Connemara». Un actor «encasillado» en el mejor sentido de la palabra. Sin estridencias, a su aire, con ese verbo lánguido con el que expresa como nadie la abulia de la existencia.

El protagonista de esta comedia negra de Martin McDonagh le viene como anillo al dedo. Otoñales crepúsculos irlandeses. Greñas, jerséis y chándals, verdor de camposanto. Cada siete años, el lacónico Mick se encarga de desenterrar los huesos de los muertos del lugar para hacer sitio en las fosas. Sus días están macerados en alcohol y las habladurías de unos vecinos que le acusan de la muerte de su mujer en un accidente de tráfico...

Si solo fuera ese el asunto, «La calavera de Connemara» se quedaría en una comedia de intriga. Pero no solo está Mick. Le acompañan tres soberbios personajes. Maryhonny Rafferty (Marta Millà), solterona avejentada y ludópata (está enganchada al bingo); el hiperac-

Pol López

LA VILLARROEL

lla que se cree Colombo en busca de un gran caso criminal que no encuentra en una comarca tan aburrida como Connemara.

El director y su potente reparto saben aprovechar un texto trufado de incorrección política y humor negro. La binguera Maryjonny, que les saca la pasta a los turistas haciéndoles creer que John Wayne y Maureen O'Hara pisaron esos parajes con John Ford en el rodaje de «El hombre tranquilo»; Mairtin y su lengua febril encaramándose por las paredes con cabriolas de excitación; Thomas dándole al inhalador; Mike y Mairtin danzando y machacando calaveras mientras Sinnead O'Connor entona en el tocadiscos «Nothing compares 2 u». Todo ello, con una escenografía que huele a hierba irlandesa, whisky y muerto. Con esos ingredientes, tan bien aliñados, la Villarroel se garantiza el lleno y los actores cuatro turnos de merecidos aplausos.

tivo Mairtin Hanlon: Oriol Pla se sale con este chico de neuronas tan aceleradas que la gente le considera un retrasado mental; y Thomas (Xavi Sáez), el hermano de Mairtin: policía de pacoti-

CITAS de la semana

Arte

TERESA SESÉ

JOAN PONÇ: LÚDICO Y DIABÓLICO

La exposición que la Fundació Catalunya-La Pedrera dedica a Joan Ponç (Barcelona, 1928 - Saint-Paul-de-Vence, 1984) se titula *Diàbolo*, como ese juguete chino que utilizan los malabaristas en el circo y que aquí apela al sentido lúdico, pero también diabólico de una obra que se escapa del canon y rehúye tendencias. Y es que, como afirma la historiadora y crítica de arte Pilar Parcerisas, comisaria de la muestra: "Él lanzó la primera piedra de la renovación plástica de vanguardia tras la Guerra Civil. Su irrupción en el panorama de los años cuarenta del siglo XX desquició a críticos y poetas, que enseguida se apresuraron a calificarlo de grotesco, torturado, diabólico, premonitorio, alucinante, mágico, carnavalesco, infernal. Ponç no se parece a nadie". Se trata de una exposición largamente esperada sobre una de las figuras peor tratadas del arte catalán de posguerra en la que se puede seguir su trayectoria, desde sus inicios a mediados de los años 40 y la época del grupo Dau al Set, hasta sus últimas obras en los años ochenta.

FUNDACIÓ CATALUNYA-LA PEDRERA.

DEL 6/X AL 4/II

UN PALAU PARA SANTI MOIX

Dentro de la serie de diálogos entre la música y las artes plásticas que emprendió hace ya cinco años el Palau de la Música (han pasado ya artistas como Louise Bourgeois, Joan Miró, Bill Viola, Antoni Tàpies, Eulàlia Valldosera, Perejaume y Jaume Plensa, cuya escultura *Carmela* ha quedado instalada frente a la fachada), es el turno ahora de Santi Moix. El artista catalán afincado en Nueva York desde hace casi treinta años, presentará diez obras que dialogan con el edificio de Domènech i Montaner, un mundo vegetal para el que también ha concebido una serie de creaciones aromáticas.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.

DEL 5/X AL 15/XI

RETROSPECTIVE. LITA CABELLUT

ESPAYS VOLART, FUNDACIÓ VILA CASAS. DEL 5/X/2017 AL 27/V/2018

Pocas exposiciones suscitan tanta expectación como la retrospectiva que los Espais Volart dedica a Lita Cabellut (Sariñena, Huesca, 1961), artista gitana crecida en el ambiente marginal del Raval cuya obra suscita un interés creciente en galerías y museos. Residente en La Haya desde hace treinta años, es la única pintora española que ha conseguido situarse en la lista de los artistas más cotizados del mundo. La muestra recorre sus últimos años a través de un conjunto de obras que desnudan la condición humana.

EDDY WENTING

Clásica

MARICEL CHAVARRÍA

LOS QUIROGA, EL DÍA DESPUÉS. La vida cultural sigue. Mañana el Cuarteto Quiroga, formación residente en el Palacio Real de Madrid, regresa al Palau en solitario y con una de las grandes piezas del repertorio clásico, *La muerte y la doncella* de Schubert. Pero sobre todo con una pieza vanguardista, *Black angels* de George Crumb, un encargo del Stanley Quartet que en los 70 se convirtió en obra antibelicista.

2/X PALAU DE LA MÚSICA CATALANA 20.30H

TRIFONOV, CON DISCO BAJO EL BRAZO. Convertido en estrella internacional, exponente máximo de la pianística rusa, el joven Daniil Trifonov vuelve a Barcelona de la mano de Ibercamera para reventar la sala Pau Casals de L'Auditori con su nuevo disco, *Chopin Evocations*, que incluye la primera grabación mundial de los conciertos para piano en las orquestaciones de Mijail Pletnev, pero también obras para piano solo de Chopin y otros que se inspiraron en su estilo.

4/X L'AUDITORI 20.30H

DE NUEVO ELGAR EN LA OBC. La Simfònica de Barcelona tiene debilidad por el *Concierto para violonchelo* de Elgar, la última gran obra del compositor, que se pudo escuchar hace apenas tres temporadas en L'Auditori con Jean-Guihen Queiras. Ahora la OBC trae a Daniel Müller Schott.

6,7 Y 8/X L'AUDITORI

EL LICEU, DE TIROS LARGOS. El Liceu inaugura oficialmente su temporada con *Un ballo in maschera* en la voz de Piotr Beczala, la batuta de Renato Palumbo, y la reggia y vestuario en manos de este tándem de lujo que forman Vincent Boussard y Christian Lacroix. El vestuario no será tan luminoso como en *I Capuleti ei Montecchi* pero dará una vuelta de tuerca a este clásico de Verdi, del que se quieren resaltar los claroscuros.

7/X GRAN TEATRE DEL LICEU 20 H

Música

ESTEBAN LINÉS

ICONOS DEL INDIE DE LOS 90.

Clap Your Hands Say Yeah, el inconfundible proyecto musical de Alec Ounsworth, está presentando su álbum *The tourist*, compuesto tras la disolución práctica del grupo y su reelaboración desde un prisma muy personal.

3/X. APOLO. 20.30 HORAS

LOS PODERES DEL DOCTOR.

En poco más de dos años, la banda egarense Doctor Prats ha emergido como uno de los fenómenos más agitadores de la escena musical catalana. Un par de años y ya un par de álbumes así como innumerales conciertos por toda la geografía y con los que

han patentado casi una inconfundible compota a base de reggae, electroswing, dubstep, rock y pop.

4/X. APOLO. 20 HORAS

FASCINANTE INVESTIGACIÓN SONORA.

La mallorquina de origen macedonio Maika Makovski ha estado investigado en sus raíces a través de la música y el resultado fue hace un año el álbum *Chinook wind* y ahora, a través del Taller de Músics, la propuesta CarMenKa. Una idea escénica donde refleja su interés por la cultura y la música macedonia, que estrena en el festival Connexions.

5/X. APOLO. 21 HORAS

IMPROVISACIÓN DE ALTO RANGO.

El concierto *Les mutants Maha* es uno de los más paradigmáticos de del festival LEM de músicas experimentales, una propuesta en torno a las mutaciones sonoras concebido por el francés Guigou Chenevier.

6/X. MACBA. 21 H

AGITACIÓN ASEGURADA.

Be Good celebra aniversario con una intensa velada con tridente de peso, comando por los Nueva Vulcano y su a menudo sorprendente propuesta: rock encallecido o más transversal. Completarán la noche Sot y Polseguera.

6/X. BEGOOD. 21.30 HORAS

Teatro y danza

JUSTO BARRANCO

DIEZ NEGRITOS. El teatro Apolo inicia una nueva etapa de la mano de Ricard Reguant recuperando un clásico de Agatha Christie, *Diez negritos*, bajo el título de *Y no quedará ninguno*. Pep Munné, Toni Sevilla y Arnau Puig protagonizan esta historia de intriga que es también un ataque a la alta sociedad.

TEATRO APOLO. HASTA EL 22/X

MUSICAL BIPOLAR. No es muy común que la enfermedad mental suba a escena y menos en forma de musical rock, pero es el caso de *Casi normales*, de Brian Yorkey, un gran éxito en Estados Unidos que en el Barts protagoniza Nina, que encabe-

za una familia que lucha por ser normal.

BARTS. HASTA EL 29/X

WILKOMMEN, BIENVENUE...

Otro musical se estrena esta semana en el teatro Victòria, nada menos que *Cabaret*, un mundo canalla y decadente en la Alemania de entreguerras que pronto se ve absorbido por el delirio que precede a la Segunda Guerra Mundial. Elena Gadel e Iván Labanda encabezan el reparto.

TEATRO VICTÒRIA. HASTA EL 3/XII

CUNILLÉ Y LA CRISIS. El Teatre Nacional de Catalunya dedica su epicentro de este año a una de las grandes dramaturgas catalanas,

Lluïsa Cunillé, de la cual estrenan su última obra, *Islandia*, sobre un adolescente de 15 años que viaja al corazón de las tinieblas de un sistema económico, el actual, en quiebra. Dirige Xavier Albertí.

TNC. DEL 5/X AL 5/XI

ROSAS MÍTICAS. *Rosas danst Rosas* fue creada en 1983 y se convirtió en un espectáculo seminal para la danza contemporánea con su minimalismo, su música repetitiva y unos bailarines que se bailan hasta el agotamiento. Un icono creado por Anne Teresa de Keersmaecker que regresa ahora al Mercat.

MERCAT DE LES FLORS. DEL 5 AL 8/X

Cultura i Espectacles

Els musicals en la cartellera barcelonina 2017/18

Els actors Elena Gadel i Ivan Labanda són els caps de cartell del repartiment del musical 'Cabaret'. ■ QUIM PUIG

La temporada a Barcelona proposa molts títols d'espectacles musicals en tot tipus d'espais i amb estades més aviat breus, per garantir una ocupació elevada

Musicals 'multitalla'

Jordi Bordes
BARCELONA

La cartellera de Barcelona respira musical pels quatre costats, sobretot des d'aquesta tardor i per Nadal. La majoria no són apostes decidides dels teatres de gran format, com els anys anteriors. Si es grata amb més profunditat, es comprova que la majoria de les propostes tenen un període d'explo-tació tancat. L'aposta més valenta, l'excepció que confirma la regla, és la nova producció de *Cabaret*. A

hores d'ara, hi ha entrades a la venda fins al 3 de desembre, però és molt previsible que es vagin obrint més dates, fins a l'11 de febrer del 2018. Més tard, es pretén fer una nova gira estatal. Competirà amb molts títols que faran breus incursions: com ara *Casi normales* des d'octubre (té prevista una estada de cinc setmanes i, passarà el Nadal a La Latina de Madrid) o la nova visita d'*El petit príncep*, d'Àngel Llàcer (a partir de desembre al Barts).

En sales de gran format,

el Tívoli preveu recuperar el *Dirty Dancing* (l'any passat van volar en molt poc temps totes les entrades que es van posar a la venda) i ara tornarà pel pont de la Constitució. Daniel Anglès, que ja va fer una aventura amb *Rent* al Casino de l'Aliança de Poblenou, es torna a aliar amb aquesta sala amb una producció molt especial, perquè hi integra l'actriu Mariona Castillo, però sobretot una canalla per construir una família insòlita i convencional. Si, l'any passat, el Coliseum

va ser un dels teatres més ocupats amb aquell musical tan desbarat de La Cubana, *La familia bien*, ara tornen els de *The hole*,

Ricard Reguant aspira incloure cabaret i musical en la nova etapa del Teatre Apolo, al Paral·lel

amb un espectacle de cabaret en què segur que apareix cançó, però en què la motivació dels espectadors va del xou a les acrobàcies i els monòlegs picants. Al Borràs, el Grup Balañá repeteix el joc d'*Opera for kids*, una peça que repassa en clau d'humor les àries més conegudes pel gran públic.

Encara no ha transcendit (i, probablement dependrà molt de l'èxit que pugui tenir la propera estrena d'*Y no quedará ninguno* a l'Apolo), però el nou director artístic de la sala,

Ricard Reguant, va avançar, abans de l'estiu, que preparava un musical de creació pròpia amb Gisela de cap de cartell per al desembre i amb un pressupost d'uns 800.000 euros. Serà de nou format i s'hi volen estar fins al mes de juny. Aquest nou teatre, de fet, aspira a tenir programacions dobles acollint produccions de formacions joves com Bratislava, Dei Furbi i Els Pirates amb qui ja han acordat un musical en català per a aquest estiu..

Cabaret és un títol que

L'APUNT

'No-Do'nen de si

Jaume Vidal

Per als que per edat no van viure les sessions de cinema en època franquista, faré memòria. Els doblatges tergiversaven els diàlegs originals que no agradaven al règim. Hi havia uns salts de pel·lícula que feien perdre el fil narratiu a causa dels talls de les escenes de nus o que consideraven escabroses. Hi havia els cinemes d'estrena i els de reestrena; aquests darrers eren els

de barri i els de poble on passaven dues pel·lícules (a una li deien "la bona" i l'altra, la de blanc i negre). A totes les sales es projectava l'informatiu *No-Do*, amb un blanc i negre que esgarrifava, com les aparicions de Franco anant de pesca o aplaudint els *coros y danzas de la Sección Femenina* al Bernabéu. Quedaven lluny aquelles tonalitats, però el blanc i negre ha tornat.

si de llibertat i despreocupació. En aquest sentit, Cliff (Alejandro Tous) serà els ulls del perill i es convertirà en la mirada de l'espectador. Per la seva banda, Gadel interpreta aquest personatge feble que es creix a l'escenari però que trontolla quan l'aparten dels focus i l'atenció del públic. Labanda té el repte de treballar la improvisació amb els espectadors, assumint el paper d'M.C. (mestre de cerimònies). *Cabaret* serà l'espectacle que posarà més entrades a la venda a Barcelona aquesta temporada: més de 150.000.

Varietat al petit format

On sí que apareix esquitxada contínuament la presència de musicals és en les sales de petit format. Els musicals *off* (de molt diversa procedència) aposten pel muntatge amb menys despeses de producció i hi destaca el treball dels artistes generant empatia amb els públic a tocar de l'escena per sobre de l'espectacularitat i la sorpresa escènica. Les sales on més música es respira són La Seca (*Àries de reservat* o *Rèquiem for Evita*), el Maldà (*Per si no ens tornem a veure; Aquests últims 5 anys*; un nou títol amb Daniel Anglès i Alicia Serrat; *Nine; o Quin descens m'ha fet tan negre i trist*), la Sala Muntaner (*Cobi, Curro y Naranjito*), l'Almeria (*Paquito for ever; Autóno-mos, el musical*). Al Teatre Gaudí Barcelona repeteixen el desenfadat *Sing sing talent show*. Els musicals de petit format tenen l'habilitat de programar-se gràcies a una producció de guerrilla.

Per últim, parlar d'un espectacle de format insòlit. Fa un parell d'anys, es va programar *El rellotger de Gràcia*, en què intervien 200 actors de companyies de teatre amateur de Gràcia, a més d'associacions culturals. Ara, l'entrenou ha crescut perquè s'atreveixen a versionar aquella peça que evocava la història de la vila de Gràcia incloent-hi partitures de Llach, Els Pets o Sau. ■

'Cabaret' és el musical que oferirà més entrades de la temporada: més de 150.000.

'Casi normales', al Barts

Un èxit mundial, en producció autòctona

Nina (*Mamma mia*) i Roger Ber-ruezo (*Mar i cel*) encapçalen el musical *Casi normales* que, després de l'estrena a Las Palmas de Gran Canària a mitjans de setembre, faran temporada al Barts els mesos d'octubre i novembre. La producció és de Nostromo live, una nova branca de l'ambiciosa productora cinematogràfica catalana (*Buried, Palmeras en la niebla, The titan...*)

Casi normales és un musical rock escrit per Brian Yorkey y amb música de Tom Kitt, que narra la història d'una família que lluita per ser *normal*, però a què l'adversitat (comuna a tot-

hom) li ho impossibilitarà. L'obra recorre una tempesta d'emocions que impacta el públic, amb escenes còmiques i d'altres de commovedores. Avalats per tres Tonys i un premi Pulitzer, aquesta és la primera producció que es presenta a l'Estat espanyol. Completen el repartiment Nando González, Guido Balzaretti, Jana Gómez i Fabio Arrante. El director escènic és Luis Romero (ja va fer-ne una versió a l'Argentina), mentre que el director musical és Xavier Torras, que ja ha assumit altres musicals ambiciosos com ara *Mamma mia* i *Cabaret*.

'Fun home', al Casino L'Aliança del Poblenou

Anglès repeteix aventura musical lluny del centre

Del mes de gener al març, el Casino L'Aliança del Poblenou tornarà a ser cartellera professional amb el musical *Fun home*. Si Daniel Anglès va capitanejar el projecte de fer possible un *Rent* en aquell escenari, ara fa dos anys, ara hi insisteix amb un musical estrenat fa dos anys, guanyador de cinc Tonys i que esdevé la primera producció a Europa. *Fun Home*, inspirat en el còmic autobiogràfic d'Alison Bechdel, explica la història tragi-còmica d'una família. L'Ali-

son, amb 40 anys, recorda la infantesa i la relació que tenia amb el seu pare, incapaç d'afrontar la seva homosexualitat. L'obra també reflecteix la història dels Estats Units als anys setanta. La peça necessita un càsting infantil, que es va seleccionar el juliol

passat. És una situació que coincideix amb *Brundibár*, estrenat al Grec i que repetirà durant una breu estada al Lliure amb nens que representen la canalla d'aquell camp de concentració nazi on narren un conte fantasiós per refugiar-se de la por.

'Rèquiem for Evita', a La Seca

Ivan Labanda afronta el paper d'Evita

L'any passat, es va estrenar *Rèquiem for Evita* al Temporada Alta, un treball en què Jordi Prat i Coll retornava a una peça desenfadada similar a *De quan somiava* (en què barrejava el pop caspós d'Eurovisió amb la crueltat de Copi), emulant la llegenda d'Eva Perón. El paper el va estrenar Anna Moliner. Mesos més tard, van reprendre el projecte per a participar en el concurs de teatre BBVA. Moliner no va poder afrontar la nova etapa i per això va ser Ivan Labanda qui va assumir el paper d'Evita, amb què va multiplicar-se el *petar-*

deig en convertir Evita en un transformista (molt més proper al món de Copi). El director admet que "és una *petardada*" amb molta ironia que serveix per denunciar els perillous populismes. En clau de celebració religiosa, convertirà tots els espectadors de La Seca (només pel fet d'assistir a la funció) en veritables devots d'Eva Perón. Per a qui no conegui els miracles d'aquest mite en la vida política argentina anterior a la dictadura militar, la litúrgia del muntatge els explicarà a bastament, aclareix el director.

PREN-NE NOTA!

El 'Cabaret' d'Ivan Labanda i Elena Gadel

Dos dels millors actors de musical d'aquest país, Ivan Labanda i Elena Gadel, protagonitzen al Victòria Cabaret, un dels musicals clàssics del segle XX basat en la gran novel·la de Christopher Isherwood *Adeu a Berlín*, sobre la vida nocturna a l'Alemanya del 1931. La peça, dirigida per Jaime Azpillicueta, serà al Paral·lel fins a primers de desembre.

Desconcerto

Després de l'espectacle *Concerto a tempo d'umore*, Jordi Purí torna acompanyat de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà amb *Desconcerto*, on fa un pas més enllà per apropar i endinsar el gran públic en la música clàssica.

→ Teatre Condal. M: Paral·lel. Fins al 8 d'octubre. 24-28 €.

Goldengas

Performance basada en una experiència real. Mostra metafòricament la relació d'una dona amb la seva pròpia energia i com ella es

LES ESTRENES DE TEATRE D'AQUESTA SETMANA

obrir-nos les portes a les festes disco del mític Studio 54 de finals dels 70 i 80.
→ Coliseum. M: Universitat. Fins al 12 de novembre. 10-27 €.

Y no quedará ninguno

Deu persones tancades a l'Illa del Pirata, víctimes o assassins? Una incògnita per resoldre per part de l'espectador en una versió actualitzada de la novel·la policíaca més famosa d'Agatha Christie.
→ Teatre Apolo. M: Paral·lel. Del 21 de setembre al 22 d'octubre. 15-25 €.

transforma quan decideix utilitzar-la de manera diferent.
→ Antic Teatre. M: Urquinaona. Del 21 de setembre a l'1 d'octubre. 10-12 €.

The hole i The hole 2, arriba *The hole zero*, on descobrirem l'origen d'aquest univers que barreja circ, música i humor d'una forma molt diferent dels anteriors espectacles, per

The Hole Zero
Després de l'èxit de

lavillarroel
direcció: Lluís Bruniç

GRUPUS FOCUS

Estrella

Pol López Marta Millà Oriol Pla Xavi Sáez

La calavera de Connemara

de Martin McDonagh direcció Iván Morales

Producció
La Villarroel

Patrocinadors

el Periódico smeg Jansa Llans

Institucions

URSS

Del llibre

entrades
www.lavillarroel.cat

FROMENTRADA.COM

Elena Gadel es posa sota la pell de la Sally Bowles i ens espera al cabaret de Kander i Ebb.

Sóc una càmera

EL TEATRE VICTÒRIA ES TRANSFORMA EN EL JA MÍTIC KIT KAT CLUB,
EL CABARET CANALLA I DECADENT DE LA BERLÍN DELS ANYS TRENTA

RAMON OLIVER

“Willkommen!, bienvenue!, welcome! Fremder, étranger, stranger...”. De ben segur que només llegint aquestes sis paraules, a molts i moltes de vosaltres ja us ha vingut al cap de seguida la inconfusible melodia amb què ens dona la benvinguda amb mirada de complicitat luxuriosa l'un xic inquietant **mestre de cerimònies** del Kit Kat Club. I si ara féssim una escapada a Nova York, ens trobaríem aquest mateix EMCee donant-nos la benvinguda al teatre on es representa *Prince of Broadway*, l'espectacle que ret homenatge al magistral Harold Prince (*The Phantom of the Opera*), que fa poc més de mig segle va dirigir el cèlebre primer muntatge de *Cabaret*. Després, vindria la versió cinematogràfica signada per **Bob Fosse**, magnífica i molt oscaritzada, però radicalment diferent de l'original escènic. De fet, durant molt de temps Liza Minnelli va marcar la imatge de Sally Bowles, aquesta noia “divinament decadent” que

ara caurà en les bones mans d'**Elena Gadel**. Per cert que potser hi haurà qui tingui present aquella reeixida i minimalista versió lliure de l'obra titulada *Adéu a Berlín* en el repartiment de la qual figurava precisament el mateix **Ivan Labanda** (un dels nostres millors intèrprets de teatre musical) ara transformat en el nou EMCee.

Tot està permès

Adéu a Berlín és justament el títol de la novel·la autobiogràfica en què l'escriptor britànic **Christopher Isherwood** ens explica com era aquella fascinant ciutat farcida de cabarets que, encara recuperant-se dels estralls d'una guerra, s'anaven omplint amb les **creus gammades** que la conduïren cap a una altra guerra. Isherwood deia al llibre:

“Sóc com una càmera amb l'obturador obert, que enregistra sense pensar”. I anys després, la seva novel·la seria adaptada al teatre i al cinema amb el títol *I Am a Camera*, abans que els grans **Kander i Ebb** (*Chicago, New York, New York*) posessin lletra i música i un toc brechtia a la història.

De fet, existeix un fantàstic muntatge de *Cabaret* dirigit per Rufus Norris que converteix l'escenari en el diafragma d'una càmera fotogràfica. Una idea que també ha recollit **Jaime Azpillicueta** (*Evita, Jesucristo Superstar, Sonrisas y lágrimas, Victor/Victoria*) en aquest muntatge seu que, sense oblidar-se dels precedents, vol tenir una identitat pròpia. I vol també apropar-se al concepte original de l'obra, la manera com la va estrenar Prince fa cinquanta anys.

CABARET

DE JOE MASTEROFF, JOHN KANDER I FRED EBB. DIR.: JAIME AZPILICUETA. DIR. MUSICAL: RAUL PATIÑO. INT.: ELENA GADEL, IVAN LABANDA, ALEJANDRO TOUTS, AMPARO SAIZAR, ENRIQUE DEL PORTAL, VÍCTOR DÍAZ. LLOC: TEATRE VICTÒRIA. AV. PARALLEL, 67. METRO: PARALLEL (L2,L3). TEL.: 933 249 742. DATA: A PARTIR DEL 15/9. HORARI: DC. I DJ., 20.30H; DV., 17 I 21H; DS., 17.30 I 21.30H; DG., 18H. PREU: 19,90-69,90€. ● Teatrevictoria.com

+ estrenes

Per a aquest parell, màgia i tecnologia venen a ser el mateix.

TECNOMAGOS

No hi ha cap dubte: de vegades la tecnologia sembla cosa de màgia. En canvi, el que no acostumem a fer és veure la màgia com quelcom vinculat a la tecnologia, malgrat que alguns dels més cèlebres mags de la nostra època no serien el que són sense el suport d'un bon rerefons tecnològic. Què me'n dieu, sense anar més lluny, de David Copperfield i els seus espectaculars xous *made in Las Vegas*? Doncs, pel que sembla, el mateix Copperfield ha quedat bocabadat davant el que fa aquest tàndem conegut amb el nom de Tecnomagos gràcies a la seva Abracadapp, una app que ha estat definida com la primera caixa de màgia del segle XXI. Ja veureu com a partir d'ara, comenceu a mirar (encara més) els vostres mòbils i els vostres iPads com si fossin veritables objectes màgics, gràcies a un espectacle ben ple de realitats virtuals, hologrames que et fan dubtar de tu mateix i làsers que t'indiquen el camí cap a portals mai imaginats abans. Tot ben màgic i alhora ben tècnic. DE I AMB XAVI CABEZAS I DAVID RIUDOR. LOS TECNOMAGOS. LLOC: TEATRE BORRÀS. URQUINAONA, 9. METRO: URQUINAONA (L1, L4). TEL.: 932 159 570. DATA: DEL 20/9 AL 15/10. HORARI: DE DC. A DV., 20.30H; DS., 18.30 I 21H; DG., 17H. PREU: 22-28€. ▼ 20% DE DESCOMPTE. ● Grupbalana.com

NIT DE REIS (O EL QUE VULGUIS) ●●●

I si el que vols és començar la temporada del Teatre Lliure entre rialles i amb un bon Shakespeare representat amb molt d'encert interpretatiu global (i algun petit excés individual propiciat per la direcció) per la nova formació de La Kompanyia del Lliure, ja no cal que busquis més. Tal com va quedar demostrat al seu pas pel Grec, Pau Carrió ha dirigit aquest espectacle amb l'evident intenció de fer-nos passar una estona ben divertida, amb l'eficaç ajut d'un bon acompanyament musical servit per Arnau Vallvé i el mateix Carrió, i d'una pantalla-persiana que afegeix al conjunt una nota de canviant color escenogràfic. Dit això, diria també que, amb les ganes de fer-nos riure, el director ha passat una mica massa per alt les altres possibilitats més serioses latents al text (penso especialment en el personatge del majordom Malvolio), que potser no resulten tan lúdiques, però hi atorguen una altra dimensió. I que i fins i tot ha descuidat una mica el joc d'ambigüitats sexuals, abordat aquí amb un excés de timidesa. En qualsevol cas, la gresca de qualitat, està garantida. DE WILLIAM SHAKESPEARE. DIR.: PAU CARRIÓ. INT.: JOAN AMARGÓS, ENRIC AUQUER, QUIM ÀVILA, CLÀUDIA BENITO, RAQUEL FERRI, EDUARDO LLOVERAS, JAUME MADAULA, LLUÍS MARQUÈS, JOAN SOLÉ, JÚLIA TRUYOL. LLOC: TEATRE LLIURE GRÀCIA. MONTSENY, 47. METRO: FONTANA (L3). TEL.: 932 387 635. DATA: FINS AL 8/10. HORARI: DE DT. A DV., 20.30H; DS., 19H; DG., 18H. PREU: 13,50-26,50€. ▼ 15% DE DESCOMPTE. ● Teatrelliure.com

CARLOS MONTAÑÉS

►► Ivan Labanda, caracterizado como maestro de ceremonias, y Elena Gadel como Sally, en una escena de 'Cabaret'.

ESTRENO DE UN CLÁSICO DEL GÉNERO

'Willkommen' a 'Cabaret'

► Ivan Labanda y Elena Gadel protagonizan el musical en el Victòria

MARTA CERVERA
BARCELONA

Todo listo en el Victòria para alzar el telón con un clásico del teatro musical, *Cabaret*. Esta premiada producción madrileña de SOM Produce dirigida por Jaime Azpilicueta desembarca en Barcelona con dos artistas catalanes como protagonistas: Elena Gadel asume el rol de Sally Bowles, la estrella Kir Kat Klub, e Ivan Labanda, al amoral maestro de ceremonias del local. Mañana empiezan las funciones previas para acabar de ajustar detalles antes del estreno.

Labanda y Gadel han trabajado

a fondo este verano para acoplarse al equipo. «Hacer *Cabaret* es un sueño», afirman ambos. «He buscado el personaje de Sally dentro de mí. Me identifico con su lado más sexual y con su carácter», declara Gadel poco después actuar en el pase de algunos números. Todavía lleva el maquillaje y vestuario de *Money, money*. Se la ve feliz y con ganas de darlo todo. «Es una obra que, aunque ya la conozcas, impacta».

Ivan Labanda, bastante más delgado por necesidades del guion, está pletórico: «El libreto es espectacular, las canciones brutales. Todo el mundo conoce *Cabaret* y lo único

«Me identifico con el lado más sexual del personaje de Sally y con su carácter», afirma la intérprete

que has de hacer para interpretarlo es dejarte llevar», dice con humildad. El actor —que borda su imitación de Oriol Junquera en *Polònia*— tiene un don para hacer creíbles sus personajes. Hacer de maestro de ceremonias es un sueño y un reto para él. «Este personaje es un *tour de force*: por un lado está el nivel coreográfico. Es muy elevado y hemos sudado mucho porque todo está ajustado al milímetro. Por otro, el viaje emocional que se hace. Es algo que no acostumbra a verse en otras producciones y es muy interesante».

Encarnar el mítico rol que catapultó a Liza Minnelli no asusta a Ga-

del. «Tal vez el día del estreno me dé un síncope pero, de momento, estoy tranquila. Hemos trabajado desde tantos aspectos el personaje que no temo las comparaciones. Sally es fascinante. Tiene esa locura fantástica, su orgullo, su magnetismo pero también esa tristeza que intenta ocultar. No es fácil transmitir todos los matices de su personalidad y mantener la energía a tope. Es un papel muy exigente físicamente», confiesa. «Estoy enamorada de este magnífico personaje, pero Sally me deja agotada. Es duro y fascinante interpretarla. Aunque en la primera parte está siempre para arriba, burbujeante y no para, se respira una tristeza escondida en su interior».

Tanto el famoso filme de Bob Fosse *Cabaret* como los consejos de Federico Barrios y David Pintó, director y ayudante de dirección en la versión barcelonesa, han servido de guía a los dos nuevos intérpretes del musical. El peso dramático recae en la historia de Sally y su pasión por el novelista norteamericano, el otro protagonista de la obra, aunque hay tramas paralelas como la del amor otoñal entre herr Schultz, propietario judío de una frutería, y *fräulein* Schneider. En este sentido *Cabaret* es una advertencia. «El nazismo y la intolerancia están siempre ahí, no te puedes fiar», señala Gadel. «Aunque lo he estudiado en el colegio incluso ahora, a mis 34 años, todavía me cuesta asimilar todo aquello. Fue algo muy *heavy*».

UNA TREINTENA DE INTÉRPRETES // Nueve músicos y una veintena de actores, cantantes y bailarines participan en este montaje que retrata el Berlín de los años 30. Contrasta el lujo de puertas adentro del local con el ambiente de inseguridad creciente fuera de él.

En esta ocasión la alianza de SOM Produce y 3xt3s (Tricycle, Dagoll Dagom y Anexa) ha sido clave. Han pasado 10 años desde la última vez que se vio *Cabaret* en Barcelona, una obra traducida a más de 30 idiomas y representada en más de 50 países.

Sus últimas funciones en Barcelona también fueron en el Paral·lel. El Apolo estrenó en el 2007 la exitosa versión de Sam Mendes y Rob Marshall. Mucho antes, en 1992, Jérôme Savary presentó su adaptación en el desaparecido Teatro Novedades, dentro del Festival Olímpic de les Arts. ≡

<p>TEATRE BORRÀS</p> <p>JAVIER CANSADO PEPE COLUBI JAVIER CORONAS</p> <p>ILUSTRES IGNORANTES</p> <p>ENTRADES EXHAURIDES</p>	<p>CLUB CAPITOL</p> <p>TONI MOOG</p> <p>HOLLYMOOG</p> <p>A PARTIR 14 SETEMBRE</p>	<p>TEATRE BORRÀS</p> <p>DAVID GUAPO</p> <p>#QUENONOSFRUNJANLAFIESTAII</p> <p>EN CARTELL</p>	<p>TEATRE TÍVOLI</p> <p>LEO HARLEM SINACIO & SERGIO OLALLA</p> <p>HASTA AQUÍ HEMOS "LLEGAO"</p> <p>A PARTIR 6 OCTUBRE</p>	<p>TEATRE TÍVOLI</p> <p>ERNESTO SEVILLA JOAQUÍN REYES</p> <p>VEJÓVENES</p> <p>9 AL 12 NOVIEMBRE</p>
<p>entradas.elperiodico.com</p>		<p>RUTA CÒMICA</p>		<p>VENDA D'ENTRADES grupbalana.com</p>

SETMANA DEL LLIBRE EN CATALÀ

Escrivim, un nuevo 'sindicato' de escritores

► Un grupo de 32 autores presentan una asociación profesional

ERNEST ALÓS
BARCELONA

Un grupo de 32 escritores de literatura infantil y juvenil, que aspiran a embarcar pronto a autores de otros géneros, han presentado en la Setmana del Llibre en Català la asociación de escritores profesionales **Escrivim**, que nace con un planteamiento «sindical» frente al funcionamiento actual de otras plataformas como la Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC). La nueva Associació Professional d'Autors i Autors Literaris de Catalunya, presidida por Maite Carranza, pretende ser interlocutor de las administraciones y de las editoriales para rechazar la «precariedad en la que viven los autores en un sistema capitalista ultraliberal y de mercado

que ha olvidado a los creadores, a los que ve como figuras prescindibles».

Entre los asistentes al lanzamiento de la nueva entidad figuran Care Santos, Jordi Sierra Fabra, Gemma Lienas, Martín Piñol, Jaume Copons, Jaume Celay y María Carme Roca, además del resto de integrantes de la junta presidida, como Anna Manso, Pere Martí y Àngel Burgas.

REQUISITOS // La asociación pretende reunir al «colectivo de autores literarios que se consideran profesionales de la escritura y, por tanto, comparten unas mismas inquietudes y situaciones laborales». Solo podrán acceder autores con cinco obras publicadas, con al menos dos en los últimos cinco años y ninguna de las cuales puede estar descatálogada o autopublicada. Según los impulso-

►► Maite Carranza.

res de esta iniciativa, esta es una de sus diferencias con entidades como la AELC, que según Anna Manso «no llegan al 10% de autores profesionales».

Entre sus prioridades está el nuevo estatuto del artista, combatir la cultura del acceso gratuito y hacer visibles las drásticas consecuencias que han tenido sobre los medios de vida de los escritores la «mal entendida socialización de los libros en las escuelas», la piratería, la apuesta editorial por los superventas y «los libros de *celebritis*» y la drástica reducción de tiradas y anticipos. ≡

apunte

Josep Maria Pou

ACTOR Y DIRECTOR DE TEATRO

Musicales a contracorriente

Los hay que afirman que la vida es un cabaret (*life is a cabaret*) con la misma intención con la que hablan de los bombones de Forrest Gump: nunca sabes con lo que vas a encontrarte y lo más increíble puede darse a la vuelta de la esquina. Hay quien, ampliando el espectro, dice que la vida es un musical, con la sana intención, quiero creer, de darse un zurriagazo de optimismo y actualizar el clásico «quien canta, su mal espanta». En los dos casos se advierte un concepto del teatro musical como un género frívolo, despreocupado y de pura evasión. Pero en la temporada teatral que ahora empieza vamos a tener dos muestras de todo lo contrario. Sobre ello quiero llamar su atención.

Digos dos muestras y pienso que son tres, si añadimos el famoso *Cabaret*, un musical agridulce (muchísima angostura que azúcar, más quinina que miel de romero) que vuelve al Paral·lel como si nunca se hubiera ido. Oímos «Willkomenn, bienvenue, welcome» y todos sabemos ya lo que nos espera tras el triple y meloso re-

cibimiento. Poco se conoce, en cambio, de lo que hay detrás de *Casi normales* (*Next to normal*) con el que va a coincidir unas semanas, a pocos metros de distancia, y de *Fun home*, que llegará más adelante, entrado ya el año nuevo.

Los dos musicales tienen como eje central a dos familias nada funcionales. La una con problemas de desequilibrio mental (emocional, sería más exacto), la otra con problemas de identidad sexual, todo ello dicho en breve. Dos familias en las que sus miembros entretejen una red tal de complicidades (la mano tendida, el hombro dispuesto, el corazón alerta) que, en los dos casos, nos elevan a niveles de verdad y emoción pocas veces visto en otros musicales.

No esperen grandes orquestas, bailes espectaculares, coros apabullantes, ni apoteosis final. Vayan dispuestos a la mejor música, a la diferencia, a la sensibilidad extrema, al realismo y, sobre todo, a la valentía. Y aplaudan ya de antemano, como lo hago yo ahora, el coraje de presentar dos musicales a contracorriente. *iChapeau!* ≡

Festival Internacional de Cine de São Paulo Premio del Público

Festival de Derechos Humanos de Ginebra Mención Especial del Jurado

PREMIO DE LA INDUSTRIA CINE EN CONSTRUCCIÓN FESTIVAL DE SAN SEBASTIÁN 2015

Festival Internacional de Cine da Fronteira Mejor Película Mejor Interpretación

Festival Internacional de Cine de Rio de Janeiro Premio del Público Premio FIPRESCI

HOTEL CAMBRIDGE

dirigida por **Eliane Caffé**
una película con los colectivos **FLM, GRIST,**
Escola da Cidade y Aurora Filmes

iledeFrance **HUBERT BALS FUND**

AVEIRO **TUVOS VOI** **PROTEGIDOS** **PETROBRAS** **ESCOLA DA CIDADE** **AVON** **BRCC** **arçine** **SRB** **Daniel Sela** **COOLBY** **NO PARECIA** **worda**

www.wanda.es

BOLICHE cinemes

ESCENES

'Cabaret', la història d'un musical nascut novella

L'espectacle, estrenat per primer cop fa més de mig segle, arriba a partir d'avui al Teatre Victòria. Elena Gadel i Ivan Labanda protagonitzen l'adaptació d'una obra que ja acumula 30 milions d'espectadors

El teló del Teatre Victòria de Barcelona s'aixecarà demà per acollir una nova versió d'un clàssic, més de mig segle després de la primera funció. *Cabaret* s'estrena a Barcelona en un dels escenaris naturals per als espectacles musicals a la ciutat. Ja ha visitat la cartellera catalana diverses vegades i és un vell conegut pels amants del gènere. El que potser molts no saben és que les arrels de la peça no són genuïnament musicals. Primer va ser una novel·la, escrita per Christopher Isherwood. John Van Druten en va fer una versió, també literària. I Joe Masteroff la va adaptar, ara ja sí, pensant en el seu potencial rítmic i teatral.

Tampoc és fàcil seguir el reguitzell de noms que ha adoptat la peça en els seus diferents formats. La novel·la original, del 1939, es titulava *Goodbye to Berlin*. En mans de Van Druten va passar a dir-se *I am a Camera*. I Masteroff va decidir tirar en direcció contrària a la marcada per l'autor primigeni, i va batejar la seva versió com a *Welcome to Berlin*. Paradoxes de la vida i el màrqueting, finalment el títol que ha acabat triomfant no té res a veure amb cap d'aquests. Però el que les versions de *Cabaret* no van modificar és el nus de la història, una emotiva crònica ambientada en la República de Weimar que descriu la fi d'una època. Al Kit Kat Club de Berlín la gent s'evadeix del clima prenazi, en-

mig d'una alegria carregada de presagis funestos.

Quan el primer *Cabaret* va arribar als escenaris, Liza Minnelli, convertida després en emblema de la peça fins al punt de semblar que no havia fet res més a la vida, no formava part del projecte. I no per falta de ganes. El 1966 es va fer el càsting per escollir els intèrprets de l'espectacle en la seva estrena a Broadway, i Minnelli ja s'havia ena-

morat del paper de Sally Bowles, la protagonista. Però el paper va ser confiat finalment a Jill Haworth. Minnelli va haver d'esperar cinc anys per iniciar la seva relació simbiòtica amb el personatge. Va ser el 1971, quan Bob Fosse va dirigir la versió cinematogràfica del musical, que obtindria vuit Oscars (entre els quals, el de millor actriu).

Aleshores, *Cabaret* ja s'havia presentat al West End de Londres. Però enca-

ra faltaven 20 anys perquè l'espectacle arribés a Barcelona: va ser el 1992, en una adaptació estrenada al malaguanyat Teatre Novedades, amb direcció del també desaparegut Jérôme Savary. Nina i Ramon Madaula van protagonitzar l'espectacle amb un repartiment eclèctic: el cantautor Ovidi Montllor, l'actriu Sílvia Tortosa i la directora de cinema Mireia Ros figuren entre la nòmina d'intèrprets. Només va estar un mes a la cartellera (després va anar a València, també durant un mes). A Madrid, l'èxit es faria esperar fins a la presentació l'any 2003 de la rèplica exacta d'una altra versió mítica, dirigida per Sam Mendes 10 anys abans a Anglaterra. Es va representar tres anys a Madrid, i després va iniciar una gira estatal, amb escala també a Barcelona: set mesos de fortuna al Teatre Apolo.

La versió que ara s'estrena al Teatre Victòria està protagonitzada per Elena Gadel i Ivan Labanda, dos noms forts del musical a Catalunya. Labanda ja està familiaritzat professionalment amb la història: va formar part del muntatge que, amb el títol d'*Adéu a Berlín*, va dirigir Josep Costa al Teatre Ardenbrut el 2001. De mica en mica, totes les adaptacions han anat eixamplant el públic que ha assistit als últims cartutxos d'un món a punt d'enderrocar-se: 30 milions d'espectadors, de mig centenar de països, en més de 30 idiomes. I continua sumant-ne. **BELÉN GINART**

'CABARET'
TEATRE VICTÒRIA (BARCELONA)
A PARTIR DEL 16 DE SETEMBRE

Julio Manrique, el gran seductor de la nostra escena

És una d'aquelles persones tocades per la gràcia de fer oblidar els trets menys afavoridors del seu físic. O, encara millor, de convertir-los en virtuts als ulls de qui els observa. Per què hauria de ser important la talla discreta de l'actor i director Julio Manrique? L'escenari se li fa petit per la saviesa amb què parla amb el cos, modula la veu i gradua una mirada tan expressiva com les seves mans.

Hi ha més armes intangibles en el seu repertori. Difícils de calibrar, però sens dubte efectives. L'aire desvalgut del perdedor que sap fer-s'ho venir bé per acabar guanyant, el posat fatxenda, la noblesa de l'antiheroi. La lluminositat convincent del

seu somriure fins i tot malgrat les circumstàncies.

Julio Manrique estava destinat a ser un entre molts i ha sabut posicionar-se al capdamunt perquè és un gran actor i un director ple de talent. La temporada passada va conquerir el Teatre Nacional de Catalunya amb un paper perfecte per aquesta facultat seva de posar-se a qui vulgui a la butxaca. Manrique torna a ser *Don Joan*, ara al Teatre Goya (del 19 de setembre al 22 d'octubre), a les ordres de David Selvas: una lectura contemporània del mite del conqueridor implacable.

Aquest *Don Joan* és un producció del TNC i La Brutal, que aquesta temporada tornen a aliar-se amb l'espectacle *La importància de ser Frank*. La Brutal és la productora impulsada pels vells amics Selvas i Manrique, juntament amb altres socis. Creada en temps de crisi, va néixer amb la voluntat de fer quadrar el cercle: fer compatible el risc amb el gran públic. Un altre tret de la personalitat del polifacètic Manrique, que ja va guiar la seva etapa en la direcció artística del Romea (del 2010 al 2013): la voluntat de fer volar coloms, però lligats amb una corda. **B.G.**

El Panel

El mundo de un vistazo

El nuevo 'Cabaret'

■ El Teatre Victòria de Barcelona ofrece a partir de mañana la nueva y colorista versión de «Cabaret», con Elena Gadel, Iván Labanda y otros artistas. ● EFE

Memorial. El Museo de Historia de Barcelona y el Archivo Histórico han iniciado la catalogación de los objetos y documentos recogidos en los memoriales de La Rambla, a raíz del atentado del 17 de agosto. ● EFE

Medio año en el espacio

■ El Soyuz ruso MS-06 lleva a tres astronautas a la Estación Espacial Internacional (ISS), quienes pasarán alrededor de cinco meses y medio en el espacio. ● EFE

Mil dedicatorias a Benedetti en su biblioteca 'española'

■ La directora del Centro de Estudios Literarios Iberoamericanos Mario Benedetti (CeMaB), Eva Valero, explica que la biblioteca «española» de 6.000 volúmenes que reunió el escritor uruguayo Mario Benedetti en sus largos años de exilio en su casa de Madrid, y que donó en 2006 a la UA, contiene más de mil dedicatorias manuscritas de algunos de los principales escritores de la segunda mitad del siglo XX. ● EFE

Nevada y sus 8 cachorros

■ Una camada de ocho cachorros de san bernardo amamantan de su madre Nevada en la fundación Barry (Musee et Chiens du Saint-Bernard) en Martigny (Suiza). La fundación alberga un museo del san bernardo que se fundó en 2006 y es famoso por servir de refugio de perros de esta raza, originaria de los Alpes suizos y del norte de Italia. ● EFE

ARTS ESCÈNIQUES

Una escena de *Nit de reis (o el que vulguis)*, del Teatre Lliure. ROS RIBAS / TEATRE LLIUERE

La Kompanyia munta una festa al Teatre Lliure

N.J.
BARCELONA

El dol pot fer sucumbir algú al pou de la tristesa, però també pot ser un trampolí per llançar-lo a la festa més esbojarrada. Els tripulants de la *Nit de reis (o el que vulguis)* de Shakespeare versionada per Pau Carrió escullen la segona opció i s'hi aferren amb totes les forces. L'obra, que s'instal·la des d'avui fins al 8 d'octubre al Lliure de Gràcia després d'haver passat al juliol pel festival Grec, és un viatge d'excessos i embolics interpretat per La Kompanyia.

“És l'última comèdia rotundament clàssica de Shakespeare. L'autor es força a si mateix a portar fins al límit els elements que caracteritzen les seves comèdies”, explica Carrió, que també dirigeix el muntatge. L'espectacle parteix del dolor, perquè els personatges han viscut la mort d'algú que estimaven, però transforma aquest sentiment en una història fàrcica d'humor i guiada, sobretot, per l'arbitrarietat. Carrió defineix *Nit de reis (o el que vulguis)* com “una comèdia sobre el desamor” que transcorre en una illa imaginària on van a parar personatges peculiars que s'enamoren entre si. “Hi ha dones vestides d'home, servents que es volen casar amb el seu senyor i uns bessons curiosos, cadascun dels quals creu que el seu germà és mort”, assenyala el dramaturg. Els personatges trenquen amb la idea de normalitat preestablerta i permeten aprofundir en qüestions com l'ambigüitat sexual i les contradiccions internes a partir de les seves relacions. Carrió juga amb les vaguetats de l'obra i les trasllada a l'escenografia, que s'inspira en la postguerra europea dels anys 20 però no estableix un lloc geogràfic concret, sinó que situa la peça en un indret indeterminat.

La música és omnipresent a l'obra de Shakespeare, i Carrió no li ha volgut restar protagonisme. “Des del principi l'autor relaciona la música amb l'empatx d'amor i la seva volatilitat”, diu el director. La banda sonora de l'espectacle va a càrrec del bateria de Manel, Arnau Vallvé, que ha compost nous temes per a les lletres originals. Els garbuixos sentimentals dels personatges s'embolcallen d'un blues antic, diu Vallvé, “amb estructures molt primàries” que ha vestit amb “una capa de música moderna”.

Un 'Cabaret' enlluernador ocupa el Paral·lel

Elena Gadel i Ivan Labanda encapçalen el muntatge al Victòria

NÚRIA JUANICO
BARCELONA

“Oblideu tots els vostres problemes. Aquí la vida és divina!”, exclama entre moviments provocadors el mestre de cerimònies del Kit Kat Klub, a qui dona vida Ivan Labanda. La promesa sembla un ideal inabastable, però la voluntat del xòuman no enganya: el seu *Cabaret* està pensat per deixar el públic bocabadat escena rere escena i amb la vista clavada a l'escenari durant dues hores i mitja. El clàssic de Joe Masteroff, John Kander i Fred Ebb transformarà el Teatre Victòria en una sala berlinesa dels anys 30 des de demà fins a l'11 de febrer mitjançant una producció de 3XTr3s (format per Tricycle, Dagoll Dagom i Anexa i Artistic Events) i Som Produce.

Seguint el repte de sorprendre el públic, el legendari musical inunda el Victòria amb una escenografia de grans dimensions. Des d'una immensa estructura circular, el mestre de cerimònies dona la benvinguda als espectadors amb el conegudíssim *Willkommen*, que obre les portes del cabaret on Sally Bowles, interpretada per Elena Gadel, s'encarnarà tràgicament del Cliff (encarnat per Bernat Mestre i Alejandro Tous). “És un muntatge immens i espectacular amb una història que cal veure i recordar”, afirma la productora de Dagoll Dagom, Anna Rosa Cisqueu. Dirigida per Jaime Azpilicueta, l'obra s'ha exportat de Madrid, on es va estrenar fa dos anys, amb pràcticament el mateix equip artístic (exceptuant els dos actors protagonistes) i la mateixa escenografia. Segons Cisqueu, es tracta d'un projecte “de grandíssim pressupost i inabastable econòmicament si no és a través d'una coproducció”.

L'embolcall escenogràfic és cabdal al *Cabaret* del Victòria, però l'espectacle no busca només enlluernar els que el van a veure. “És molt més que un musical. Té una història al darrere molt interessant, tant per la part política com perquè relata com es va deteriorant la convivència dels membres del cabaret”, explica Cisqueu, que precisa que en aquesta versió, cenyida a l'obra del 1966 a Broadway, “s'ha posat èmfasi en la part teatral”.

Discriminacions en el punt de mira

Darrere la bombolla d'alegria i llibertat del Kit Kat Klub, l'obra conté dards argumentals que posen contra les cordes qüestions com l'ètica personal just abans de l'auge del nazisme, la tolerància cap a la diferència, les discriminacions per motiu d'orientació sexual i l'avortament. Són dilemes complexos però que no allunyen la peça de la morda-

Ivan Labanda, que interpreta el mestre de cerimònies, en una escena amb Teresa Abarca, que fa de Fritzie al musical *Cabaret*. CÈLIA ATSET

citat i la ironia. “No és un musical habitual ni pur entreteniment. Té un missatge molt clar que cal explicar”, destaca Labanda, que per construir el personatge del mestre de cerimònies s'ha inspirat en la pel·lícula de Bob Fosse del 1972 protagonitzada per Liza Minnelli i Michael York. “És un clàssic del cinema, el referent més gran”, diu La-

Coproducció L'equip artístic i l'escenografia provenen del muntatge que es va estrenar a Madrid el 2015

banda. Però qui vertebrava gran part de les contradiccions plantejades a dalt de l'escenari és el personatge de Gadel, amb el qual l'actriu reconeix que comparteix alguns punts de vista. Per donar forma a la protagonista, Gadel ha procurat tenir sempre al cap “tot el que estava a punt de passar” i les implicacions del nazisme. “La Sally s'enfronta a moltes

dualitats. En un moment social complicat, ella prefereix tancar els ulls i mirar cap a una altra banda”, assenyala l'actriu.

Aquesta versió de *Cabaret* arriba a Barcelona amb diversos precedents. El musical va estrenar-se a la capital catalana el 1992 en una adaptació de Jérôme Savary que van encapçalar Nina i Ramon Madaula. El 2001 el Teatre Ardenbrut va rescatar l'espectacle sota el títol *Adéu a Berlín* i amb les cançons de *Cabaret*. Dos anys després Sam Mendes va portar la seva versió del muntatge a Espanya, però el projecte no va veure's a Barcelona fins al 2007. En aquella ocasió, es va representar al Teatre Apolo amb Víctor Masán i Marta Ribera al capdavant. Ara el Teatre Victòria rescata l'espectacle per demostrar que no ha perdut vigència. “Els personatges són forts però tenen grans febleses”, afirma l'ajudant a la direcció de l'obra a Barcelona, David Pintó, que assegura que *Cabaret* “és un clàssic que ens pot ensenyar moltes coses”.